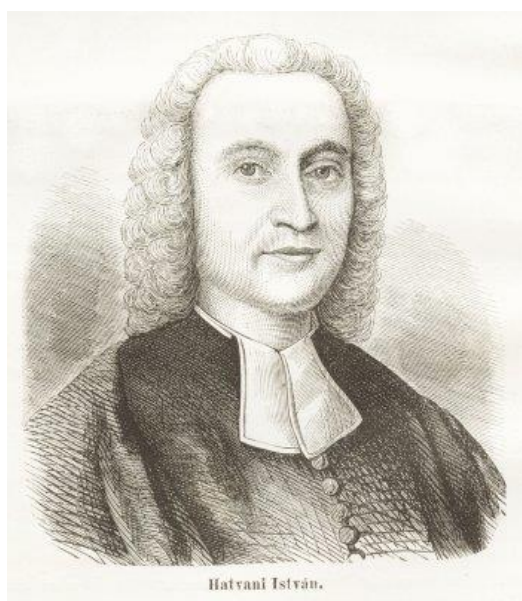


Debreceni Egyetem
Hatvani István Szakkollégium

2022. évi Tavaszi Tudományos Hallgatói Konferencia

Programfüzet



2022. május 06. (péntek)
Magyar Tudományos Akadémia
Debreceni Területi Bizottság (DAB) Székháza
4032 Debrecen, Thomas Mann u. 49.

A Konferencia programja:

2022. május 06. péntek

- 9:00 Megnyitó (Bognár Rezső Terem)
- Dr. Pintér Ákos
a Hatvani István Szakkollégium igazgatója
 - Dr. Szendrei Ákos
a Hatvani István Szakkollégium igazgatóhelyettese
 - Kukucska Zsuzsa
a Hatvani István Szakkollégium Hallgatói Önkormányzatának tagja
- 9:30 Történettudományi szekció
(Bognár Rezső Terem)
- 9:30 Néprajztudományi szekció
(Klub Terem)
- 9:30 Társadalomtudományi szekció
(Holló László Terem)
- 9:30 Természettudományi szekció
(Csokonai Terem)
- 11:30 Kultúratudományi szekció
(Berényi Dénes Terem)
- 12:30 Ebéd
(I. emeleti körfolyosó)



9:30 Történettudományi szekció

Levezető elnökök: Dr. Jeney-Tóth Annamária - Dr. Velkey Ferenc

Berecz Gábor (V. Történelem–Latin osztatlan tanári szak): A Legio II Adiutrix altisztjeinek vallása

Témavezető: Dr. Takács Levente - Dr. Szabó Edit

A Legio II Adiutrix Kr. u. 89-től az 5. század első harmadáig volt a pannoniai Aquincum (a mai Óbuda) helyőrsége. A Római Birodalom egyik legfoglalkoztatottabb, legharcedzettebb alakulataként számos nagy háborúban vett részt. Előadásomban a legio feliratait megvizsgálva arra a kérdésre keresem a választ, hogy az altisztek oltárállításokban kifejeződő vallásossága milyen képet mutat, hogyan járult hozzá az egység a térség romanizálódásához, s mindeközben milyen külső, barbár hatások érték azt.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-21-2-I-DE-43 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.



Németh Gergő (II. Történelem BA): Az elfeledett Habsburgok. A Habsburg-Laufenburgok története

Témavezető: Prof. Dr. Bárány Attila

Előadásomban a Habsburgok egyik oldalági rokonainak történetét kívánom bemutatni. A Habsburg-Laufenburgok I. Rudolf német-római király (ur. 1273-1291) másodunokatesvérei voltak, akik a 13-15. század között éltek a mai Svájc és Németország déli részén. Mindazonáltal a laufenburgi-ággal egy precedenst mutatnék arra, hogy a Habsburgok svájci eredetűek és az ottani alemann dialektust beszélték. Mindamellettt betekintést nyerhetünk a kor svábföldi nemeseinek életébe.

Maksó Zsaklin Anna (III. Magyar-Történelem osztatlan tanári szak): I. Lajos 1351. évi litván hadjáratának rekonstrukciója

Témavezető: Prof. Dr. Bárány Attila

Előadásom célja I. Lajos 1351. évi litván hadjáratának rekonstrukciója az okleveles források, a Névtelen Minorita, Küküllei János és Jan Długosz krónikája (*Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae Joannes Dlugossius*) alapján. Előadásomban hangsúlyt fektetek az okleveles forrásokra, hiszen a történettudomány eddig a Névtelen Minorita alapján rekonstruálta a hadjárat menetét magyar oldalról. Emellett kitérek a magyar király hadjáratban való részvételének motivációira, és a nemzetközi politikai helyzetre is.

Verner Ferenc (III. Angol-Történelem osztatlan tanári szak): Bethlen István ecsedi udvartartása különös tekintettel az 1636. és 1637. évekre

Témavezető: Dr. Jeney-Tóth Annamária

Kutatásomban Ecsed uradalmát vizsgálom – melynek szerepe a 16. és 17. században jelentősen megnőtt – leginkább a birtokos családok és udvartartásuk szempontjából. Ecsed uradalma számtalanszor váltott tulajdonost. A kutatás fókuszpontjában a birtokos udvartartásának vizsgálata áll különös tekintettel a familiárisokra, valamint az udvari tisztviselőkre és ezek működésére. A teljes kutatás az 1606. és 1672. év közötti időszakot öleli fel, melyből jelen előadásomban Bethlen István udvartartását illetve Ecseden tartózkodását szeretném ismertetni különös tekintettel az 1636. és 1637. évre, ez az időszak ugyanis meglehetősen zűrzavaros mind Bethlen, mind Ecsed életében.

Kádár Anna Katalin (I. Történelem BA): Az egyházszakadás kultúrtörténeti jelentősége az orosz realista irodalomban (Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij Bűn és bűnhődés c. regényében)

Témavezető: Dr. Keményfiné Dr. Regéczi Ildikó

Kutatásom célja a XVII. századi orosz egyházszakadás kultúrtörténeti jelentőségének feltárása az orosz realista irodalomban Dosztojevszkij Bűn és bűnhődés című regényén keresztül. A kutatás két fő eleme az egyházszakadás történelmi aspektusai, valamint a hatásai a vallási életre, az orosz ortodox hitrendszerre. Dosztojevszkij regényének több értelmezésisíkja van, hiszen a mű középpontjában erkölcsi-filozófiai kérdés áll, amelynek megértéséhez szükséges a vallástörténeti háttér megismerése, a történelmi események feltárása. Céloom a kutatással, hogy elemezzem Dosztojevszkij munkájában a történelmi folyamatok hatását, és a szerzőnek a hitvitához, az ortodoxiához való viszonyát.

Vigh Barbara (III. Történelem PhD): Az 1838-as pesti árvíz narratívái egykorú diáriumokban

Témavezető: Dr. Velkey Ferenc

Noha dokumentációja igen jelentős volumenű, az 1838-as pesti árvíz történéseit illető narratívák a katasztrófakutatások előretörésével sem kerültek még a kutatók látóterébe. Ezt a hiátust (legalább részben) kitöltendő, korabeli naplókat teszek nagytitkos alá előadásomban, hogy megvizsgáljam, milyen célból s hogyan beszélték el a különböző mértékben érintett szemtanúk, Bártfay László, Wesselényi Miklós vagy Széchenyi István a reformkori Pest-Buda legnagyobb természeti katasztrófájának eseményeit.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-21-3-II-DE-72 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.



Bóné Bernadett (II. Történelem BA): Egy sárréti község a 19. század második felében. Komádi háztartás- és családszerkezete

Témavezető: Dr. Szilágyi Zsolt

Kutatásom során, a korabeli település lakosainak mindennapi életének origóját, a családot vetem vizsgálatok alá. A későbbiekben a környező települések hasonló jellegű vizsgálatával egy sokkal árnyaltabb képet kaphatunk. A szakirodalmak csekélysége miatt leginkább levéltári források segítségével igyekszem következtetéseket levonni.

Andrékó Tamás Dániel (IV. Történelem-Közösségi művelődés osztatlan tanári szak): Gróf Kálnoky Gusztáv politikai gondolkodása 1881–1884 között

Témavezető: Dr. Schrek Katalin

Jelen előadás célja, hogy átfogó képet adjon gróf Kálnoky Gusztáv politikai gondolkodásáról. Kutatásunk novumát adja, hogy magyar nyelven még nem született átfogó monográfia a közös osztrák-magyar külügyminiszterről, politikai gondolkodásának meghatározó faktorait pedig sem a magyar, sem a nemzetközi történetírás nem taglalja. Az áttekintés első szakaszában – az elméleti áttekintés után – 1881–1883 között a szakirodalmak alapján rekonstruálom Kálnoky politikai gondolkodását attitűdjeit, majd az 1883–1884 közötti periódusban levéltári és kiadott források alapján.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-21-2-I-DE-310 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.



Nagy Bertalan (IV. Földrajz-Történelem osztatlan tanári szak): A spanyolnáthában elhunytak életkori, nemi és foglalkozásszerkezeti megoszlása a derecskei járásban

Témavezető: Dr. Szilágyi Zsolt

A spanyolnátha 1918-ban ütötte fel a fejét, s 1918–1919-ben 20-50 millió ember halálát eredményezte, a nagy háborútól szenvedő világnak hatalmas veszteséget okozva. Jelen előadásomban a spanyolnátha-járvány nemzetközi és hazai történetének rövid áttekintése után a Derecskei járás halotti anyakönyvei alapján konstruálok meg a halálozások helyi történetének egy szeletét. Vizsgálom a halottak körének járvány hatására átalakuló korstruktúráját, a járványban elhunytak nemi, foglalkozásszerkezeti megoszlását.

Paál Zoltán (V. Magyar-Történelem osztatlan tanári szak): Az irodalomtörténet mint eszmetörténet. Szellemtörténeti koncepciók Eckhardt Sándor irodalomtörténeti munkáiban

Témavezető: Dr. Erős Vilmos

Jelen előadásom Eckhardt Sándor irodalomtörténetírását vizsgálja a szellemtörténet kontextusában. Emelett az előadás arra is választ ad, hogy a szerző milyen koncepciókat és nézeteket érvényesít írásművészetében.

Herka Dominik (III. Történelem BA): Két fiatal egymásra találása a '60-as években

Témavezető: Dr. Szilágyi Zsolt

Előadásomban egy pár egymásra találását mutatom be kettőjük szemszögéből, egészen az 1965-ös esküvőjükig. Ezzel a mikrotörténeti munkával szeretném jobban megvilágítani az 1960-as évekbeli emberek életének egy olyan fontos szakaszát, ami alatt megismerkedtek életük párjával, majd egybekötötték életüket. Végigkövetem életük kezdeti szakaszát, így mutatva be őket a találkozásuk pillanatáig. Ezután a visszaemlékezéseik alapján nyomon követem és elemzem, hogyan élték meg a párválasztás időszakát.

Kecskés Kitti (V. Angol-Történelem osztatlan tanári szak): Csíkkozmás Ceausescu Romániájában

Témavezető: Dr. Pallai László

A kutatásom célja az, hogy kiderítsem, milyen kép él az erdélyi magyar társadalomban, elsősorban Csíkkozmás és környéke társadalmában a Ceausescu korszakról. Mélyinterjúkat készítettem, melyeket felhasználva felidézem előadásomban a korszak hangulatát, a falu történetében a korszak és a fókusz alapján leghangsúlyosabb történéseket, a kiemelkedő személyeket, a megélhetés eszközeit, illetve magát a csíkkozmási életet az 1965 és 1989 közötti időszakban.

9:30 Néprajztudományi szekció

Levezető elnök: Lukácsné Dr. Marinka Melinda

Kalmár Zsombor (I. Történelem BA): Benkő Anna, a 18. századi bűbájos boszorkány pere

Témavezető: Dr. Kavacsánszki Máté

Jelen kutatásomban a háromszéki vármegyében folytatott 18. századi boszorkánypernek a tanúvallomásait és beszámolóit vizsgálom. Valamint a kutatásomban azokkal az iratokkal is foglalkozok, amik az 1753-ban lefolytatott perhez nem kapcsolódnak, de előtte vagy utána keletkeztek és szorosan a vádlotthoz, Benkő Annához kötődnek. Továbbá vizsgálom az egyes vádpontokat és a közösség normarendszerét. Kutatásomban használok történeti antropológiai és történeti pszichológiai módszereket.

Kutasi Imre (II. Néprajz PhD): A hajdúnánási Újházhely kialakulásának folyamata

Témavezető: Dr. Kavecsánszki Máté

Kevésbé ismert tény, hogy az 1945-ös földreform során az utólagos becslések szerint körülbelül 2800 településen házhelyosztás is történt. E települések közé tartozik Hajdúnánás is, ahol a házhelyosztás eredményeképpen a város északi peremterületén létrejött az Újházhely elnevezésű településrész. Előadásom célja e városrész kialakulásának bemutatása a jogforrások, a fennmaradt levéltári források, térképek, illetve a készített interjúk segítségével.

Barna Anita (I. Néprajz PhD): Házrendszer-vizsgálat a tedeji lakótelepen

Témavezető: Dr. Kavecsánszki Máté

Az 1949-ben megalakult Hajdúnánási Állami Gazdaság központja a város belterületétől 8 km-re jött létre Tedejen. A mezőgazdasági nagyüzem gazdasági épületei mellett két részből álló lakótelep épült ki, melynek jellemző háztípusait vizsgálom. Az alapvetően levéltári forrásokra és terepmunkára alapozó kutatás során a típustervek alapján megépült lakóházak házrendszer- és építkezéstervezési vizsgálatát végzem el.

Pleszkóné Ignác Vivien (II. Néprajz MA): „Siratjuk, siratjuk de hát...” – a Bodrogi Gazdasági Kisvasút emlékképei Sátoraljaújhely vonatkozásában

Témavezető: Lukácsné Dr. Marinka Melinda

Bodrogi közben a vízrendezéseket követően megkezdődött a különböző gazdasági, társadalmi és kulturális változások lassú ütemű beépülése a mindennapokba. A 20. század elején megépülő keskeny nyomközű vasúti közlekedés és áruszállítás lehetősége azonban jelentősen fokozta ezen folyamatokat. Előadásomban Sátoraljaújhely esetpéldáján keresztül szemléltetem, milyen módon hatott a város és környéke lakosságának életére a vasúti közlekedés megléte és megszűnése.

Vona Zoltán (IV. Történelem-Hon- és népismeret osztatlan tanári szak): A sarudi kocsmák végnapjai

Témavezető: Dr. Kavecsánszki Máté

Előadásomban a községekben lezajló gazdasági és társadalmi változásokat kívánom bemutatni a kocsmák helyzetének alakulásán keresztül. Társadalmi változásról beszélhetünk, mivel ezek a vendéglátó egységek jól mutatják a szórakozási és szabadidő töltési szokások változását, gazdasági változásról pedig azért, mert ezeknek a családi és magánvállalkozásoknak erősen profilt kell váltaniuk, amennyiben meg kívánnak maradni. Előadásomban Sarud település egykor virágzó kocsmakultúrájának teljes hanyatlástörténetét kívánom ismertetni.

Porkoláb Benedek (II. Néprajz BA): A hortobágyi pásztorkészség régen és napjainkban

Témavezető: Dr. Kavecsánszki Máté

Előadásomban a hortobágyi pásztorkészséggel foglalkozok. Bemutatom annak jelentőségét, szerepét a pásztorok életében. Külön kitérek a készségek készítésére, összeállító folyamatainak a szókincsében rejlő ellentmondásokra, illetve az alapanyagának vizsgálatára. Előadásomban példákat is hozok a tárgyegyüttes átalakulásainak okaira, illetve formáira.

Kusnyir Krisztina (I. Néprajz PhD): Módszertani megközelítések egy népi önéletírás vizsgálatával kapcsolatban

Témavezető: Dr. Keményfi Róbert

Győri Elek (1905-1957) tiszaladányi származású naiv festő 1951-ben írt önéletírása a történeti etnográfia módszerével elemezve a szerző életének feltárása mellett a magyarországi faluszemináriumi tevékenység sárospataki vonatkozásával kapcsolatban is új információkkal

szolgál. Az előadásban a módszertani megközelítés áttekintésére és a mikrotörténeti példa bemutatására kerül sor.

Vadász Márton (II. Néprajz MA): Változó örökséghelyzetek Biharban – három fotódokumentáció tanulságai

Témavezető: Dr. Kavecsánszki Máté

Szentpéterszegen és Gáborjánban az 1960-as évektől kezdve az 1990-es évek elejéig Varga Gyula több népi építészeti fotódokumentációt is készített, melyet 1999 – 2000 közt kiegészített egy népi építészeti felmérőtábor, melynek célja a védelemre méltó épületek dokumentálása volt. Kutatásunk során arra kerestük a választ, hogy mennyiben változott ez az örökség az elmúlt évtizedekben? Hogyan alakult az egykor értéknek tekintett épületek sorsa, mik azok a jellegzetes építészeti elemek, melyek értéként épültek be a falvak tudatába? Előadásomban bemutatom a kutatás jelenlegi állását, kitérve a még fellelhető népi építészeti örökségre, és a három, eltérő időben készült fotódokumentáció segítségével elemezhető változó örökséghelyzetekre.

9:30 Társadalomtudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Bihari Ildikó

Bákonyi Dzszenifer (II. Egészségpszichológia MSc): A kötődési biztonság háttértényezőinek retrospektív vizsgálata

Témavezető: Dr. Molnár Judit

A kötődési biztonság a pszichológiai jólléttel, a társas kapcsolatok minőségével, és az egészségi állapottal is bizonyítható összefüggést mutat. Bár a kötődési stílus relatíve stabil, lehetőség kínálkozik arra, hogy a kötődés társas és személyiségbeli védőfaktorok által biztonságosabbá váljon. Kutatásom az anya-gyerek kapcsolat elszakadástól való védelmének és az anyai érzelmi elérhetőség megtámogatásának jelentőségét erősítette meg.

Dobó Anna (I. Szociológia PhD) - Nagy Alexa (I. Szociológia PhD) - Szabó Benedek (II. Szociálpolitika MA): Mentor Program

Témavezetők: Dr. Czibere Ibolya - Dr. Bihari Ildikó

Előadásunkban a mentorprogramot kívánjuk bemutatni, melynek célja, hogy a hallgatókat képessé tegye az önálló eligazodásra az egyetemi életben és információkat nyújtson a tanulmányokkal kapcsolatosan. Előzetes igény – és kérdőíves felmérés történt a DE-BTK Szociológia és Szociálpolitika Tanszékének hallgatói között. A kapott adatokból kiderül, hogy a hallgatók információhiánnyal küzdenek és a továbbtanulással kapcsolatos teendőikkel nem mindig vannak tisztában.

A konferencia előadást az EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00007, „Tehetségből fiatal kutató” – A kutatói életpályát támogató tevékenységek a felsőoktatásban c. program támogatta.

Tóth Dalma (II. Szociológia PhD): A szubjektív jólét mérésének dilemmái

Témavezető: Simonné Prof. Dr. Csoba Judit

Március 18-án jelent meg a World Happiness Report 2022, mely a jólét (illetve a jóllét) kutatások egyik alapidokumentumának számít. Az előadásban a kutatásom módszertani dilemmáit veszem sorra a legfrissebb adatok és módszerek segítségével. A vizsgálat során egy Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei község szegregátumában a szubjektív jólét szociális reprezentációit mérem. Ehhez a lokális társadalom vizsgálatakor olyan tényezők befolyásolják a mérést, amelyek a sztenderd eljárástól való eltérésre sarkallnak. A kvantitatív módszer helyett kvalitatív eljárással közelítem meg a témát. Az interjú módszer fajtájának, az abban

szereplő kérdések megfogalmazásának, illetve a lokálisan releváns tartalmának meghatározásáról lesz szó.

Kukucska Zsuzsa (III. Szociológia PhD): A házasság gazdasági szervezete

Témavezető: Dr. Czibere Ibolya

Az előadás tárgya a házaspárok pénzkezelése. Hogyan egyeztetik össze a házastársak pénzügyi döntéseiket annak érdekében, hogy ezzel egyéni és/vagy a háztartás egészének vagyonát és/vagy életminőségét növeljék? Megoldásként két fő séma létezik: vagy összevonják vagyonukat, jövedelmeiket, vagy visszatartják egymástól, és külön bankszámlákat használnak. A két opció közötti választás attól függ, hogy melyiket tartják hatékonyabbnak. Ezen hatékonysági kérdések bemutatására fókuszál az előadás, a közös és egyéni pénzkezelés dilemmáira.

Oláh Eszter (III. Szociológia PhD): A munkamegosztással kapcsolatos attitűdök szociológiai vizsgálata

Témavezető: Simonné Prof. Dr. Csoba Judit

A társadalmunkban egymással párhuzamosan tapasztalható a nemek közötti egyenlőtlenség a fizetett és fizetetlen munka terén és az egyenlőségre törekvő attitűd következtében a nők növekvő munkaerőpiaci részvétele. A klasszikus szocializációs modellhez igazodva a szociológiai kutatások kiemelik, hogy a szülők által közvetített szocializációnak komoly szerepe van a munkamegosztással kapcsolatos attitűdök alakításában. Az előadás célja megvizsgálni ennek empirikus hátterét.

Nagy Alexa (I. Szociológia PhD): A jövedelmi szegénységben élő falusi fiatalok boldogulási esélyei

Témavezetők: Dr. Czibere Ibolya

Magyarországon a jövedelmi szegénységben élő falusi fiatalok hátrányból indulnak, ha a pályaválasztásról és a munkaerőpiaci elhelyezkedésről van szó, valamint a szociálpolitika sem mindig tud megoldást kínálni nekik. Előadásomban az ehhez kapcsolódó doktori disszertációm kutatási tervét mutatom be. A rövid szakirodalmi áttekintés után a téma indokoltságát statisztikai adatokkal is alátámasztom, majd kitérek kutatásom módszertanára és fő kutatási kérdéseim is megfogalmazásra kerülnek.

Dobó Anna (I. Szociológia PhD): Vallási közösség integrációs attitűdjei

Témavezető: Dr. Huszti Éva

A szakirodalom is alátámasztja a vallás társadalmi integrációs befolyását. A kutatás célja, hogy fényt derítsen a vallás szerepére a peregrináción keresztül az integrációban, felmérje hogyan szervezi az itt tanuló külföldi hallgatók csoportját valamint, a kapcsolatok kialakításában mennyire szignifikáns tényező. Az alanyok mikro-társadalmi szociális beágyazottságának révén szerzett kapcsolataik felmérése által mélyebb tudást kaphatunk az integrációban való attitűdjéről és annak kimeneteléről.

9:30 Természettudományi szekció

Levezető elnökök: Dr. Garda Zoltán - Dr. Juhászné Dr. Tóth Éva

Csomay Eszter (III. Kémia BSc): 1-C szubsztituált glikálok Heck kapcsolási reakciója

Témavezető: Dr. Juhász László - Homolya Ágnes

A C-2 helyzetben elágazást tartalmazó szénhidrát származékok potenciális antibiotikumok, illetve biológiai szempontból értékes cukrok glikomimetikumai lehetnek. Munkánk során

kidolgoztunk egy eljárást 2-jód 1-C szubsztituált glikálok előállítására, és részletesen tanulmányoztuk az anomer centrumon metilészter csoportot tartalmazó 2-jódglikál palládium katalizált Heck kapcsolási reakcióját, mely lehetőséget teremt 1,2-bisz-C szubsztituált glikálok előállítására.

Jedlőczy Ivet (III. Biomérnök BSc): 1-C szubsztituált glikál származékok hidroxiazidálási reakcióinak vizsgálata

Témavezetők: Dr. Juhász László - Homolya Ágnes

A szénhidrátok az élő szervezet igen jelentős építőkövei, rendkívül változatos feladatokat látnak el. Ezen vegyületek egyik fontos csoportját alkotják az aminocukrok, amelyek molekulájában egy hidroxil csoportot amino csoport helyettesít. Kutatómunkánk során azid csoportot tartalmazó szénhidrát származékok glikálokból történő előállításával foglalkoztunk, amelyek az aminocukrok szintézisének prekursorai lehetnek.

Peleskei Zsófia (I. Vegyész MSc): 1-C szubsztituált glikál származékok itterbium-triflát katalizált brómazidálása

Témavezetők: Dr. Juhász László - Homolya Ágnes

A glikálok olyan telítetlen szénhidrátszármazékok, amelyekben a C-1 és C-2 szénatomok között kettős kötés található. Kutatómunkánk során az anomer centrumon szénatomon keresztül kapcsolódó szubsztituens tartalmazó 1-C szubsztituált glikálok brómazidálási reakcióját tanulmányoztuk. Kísérleteket végeztünk arra nézve, hogy a cukor konfigurációja, az alkalmazott védőcsoport, és az anomer centrumon található elektronszívó szubsztituens hogyan befolyásolja a reakció regio- és sztereoselektivitását.

Szabó Hanna Judit (I. Kémia PhD): Fém nanorészecskéket tartalmazó aerogélek előállítása

Témavezető: Dr. Lázár István

Az aerogélek rendkívül kis sűrűséggel, nagy fajlagos felülettel bíró szilárd anyagok, amelyek térfogatuk 90-99%-ában gázt tartalmaznak. Az aerogélek felhasználási körét nagymértékben bővítik a vázba kapcsolt nanorészecskék, hiszen új funkciókkal és tulajdonságokkal rendelkeznek az alap aerogélekhez viszonyítva. A nanokompozitok optikai, fizikai és katalitikus jellemzői a nanorészecskék anyagi minőségétől függően eltérőek, így rendkívül változatos alkalmazási lehetőségeket rejtenek magukban.

Janecskó Liliána Lenke (IV. Biológia-Kémia osztatlan tanári szak): A hagyomány szerepe a komplex természettudományos oktatás iránti attitűdben

Témavezető: Dr. Chrappán Magdolna

Kutatásom során a tanárszakos hallgatók attitűdjét vizsgálom a komplex természettudományos oktatás iránt. A Debreceni Egyetem tanárszakos hallgatóinak hozzáállásának vizsgálatára kérdőíves felmérést végeztem. Ennek alapján a kitöltők (68 fő) 58%-a elutasító a komplex oktatás iránt. Az attitűd kialakításában szerepet játszik a hazai természettudományos oktatásra jellemző autonóm tantárgyak dominanciája, azaz a tanításban jelen lévő hagyomány és az újtól, bizonytalantól való félelem.

Farkas Fanni (IV. Biológia-Kémia osztatlan tanári szak): Tudáselemek összefüggéseinek vizsgálata adott áltudományos témakörökkel kapcsolatban különböző tanulócsoportokban 2020 és 2022 között

Témavezető: Fejesné Dr. Dávid Ágnes

Felmérés során - tesztek kitöltésével - vizsgáltuk középiskolások és egyetemisták interdiszciplináris tudását többféle áltudományos tannal kapcsolatban (legrészletesebben a

lúgosító diétával foglalkoztunk). Vizsgálataink célja, hogy feltérképezzük, melyek azok a területek, amelyek legnehezebben érthetőek a diákok számára, és mely ismeretelemek közötti (helyes) kapcsolatokat érdemes az oktatásban kiemelten tárgyalni. Az elsajátítást segítve szeretném majd a kutatásom végén összegyűjteni mindazokat a hasznos oldalakat, eszközöket, könyveket (akár tervezni is ilyeneket), melyek segítik a szemléltetés módszerével az adott téma megértését és elsajátítását egyéb tantárgyi kapcsolatokon keresztül.

Szakács Bence (II. Kémia PhD): Anhidro-aldóz tozilhidrazonok kapcsolási reakciói 4-aril-1H-1,2,3-triazolokkal

Témavezető: Vágvölgyiné Dr. Tóth Marietta

Az N-tozilhidrazonokat közel két évtizede használják kapcsoló ágensként az átmenetifém-katalizált, illetve a fémentes kapcsolási reakciókban szén-szén és szén-heteroatom kötések kialakítására. Kutatómunkánk célja a korábban csak tetrazolokkal vizsgált C-N kapcsolási reakciók kiterjesztése anhidro-aldóz tozilhidrazonok és aromás N-tozilhidrazonok 1,2,3-triazolokkal végzett kapcsolási reakcióira, melyek végtermékei biológiai szempontból értékes molekulák lehetnek. Az így nyert származékoknak egyebek mellett a galektingátló, valamint a rákellenes hatását is tervezzük vizsgálni.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-21-3-I-DE-424 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.



Balogh Zoltán (II. Kémia PhD): Csontpótlásra potenciálisan alkalmas boroszilikát aerogélek előállítása és szerkezeti vizsgálata

Témavezetők: Dr. Kalmár József - Dr. Dudás Zoltán Imre

A porózus szerkezetű szivacsos csontállományt összekapcsolódó, mineralizált szerves mátrix építi föl. Az aerogél alapú bioanyagok ezt a természetes mikrostruktúrát jól képesek utánozni. A munkánk során Ca(II)-forrást tartalmazó, polivinil-alkohollal (PVA) hibridizált boroszilikát aerogélek szintézisét hajtottuk végre szol-gél eljárással. Az előállított aerogélek szerkezetét különböző módszerek segítségével vizsgáltuk (SEM, N2 porozimetria, SANS, IR).

Papp Vanda (II. Kémia PhD): Radioaktív hulladékok végleges elhelyezéséhez kapcsolódó cementkövek szerkezetének vizsgálata

Témavezetők: Dr. Kéri Mónika

A kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladékok kondicionálása során általában cement alapú kötőanyagokat használnak, melyek kioldhatósági tulajdonságai geopolimerekkel javíthatók. A radioaktív komponensek hosszú távú biztonságos elhelyezéséhez és megfelelő immobilizálásához fontos ismerni a kötőanyagok szerkezeti tulajdonságait és a vízzel való kölcsönhatásukat. Munkánk során ezeket a sajátságokat vizsgáltuk folyékony közegű mágneses magrezonanciás (NMR) módszerekkel.

Kovács Ágnes Éva (IV. Klinikai orvostudományok PhD): Csípőízületi vápadefektus-klasszifikáció megjelenítése 3D nyomtatással készült modellek segítségével

Témavezető: Prof. Dr. Csernátóy Zoltán Lajos

A bonyolult csípőízületi protézisműtétek (pl. csontfelszívódással járó vápalazulás, medencetörés utáni deformitás) esetében a 3D nyomtatás segítségével olyan esetek is felvállalhatókká váltak, amelyek megoldása korábban lehetetlen vagy esetleges volt. Napjainkban egyre sokasodnak azon csípőízületi revíziós műtétek száma, ahol jelentős vápa körüli csont destrukció alakult ki. Ezen állapotnak a klasszifikációjára legelterjedtebben Papyrus stádium beosztását alkalmazzák világszerte. Alapvető célkitűzésünk volt a 3D nyomtatás technológia lehetőségeit kiaknázva létrehozni a csípőprotézis revíziót igénylő vápa

defektusok klasszifikációs rendszerének valós méretű, kézzelfogható, mind a gyógyítást, mind a betegfelvilágosítást, mind az oktatást segítő apprehenzív modellgyűjteményét.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-21-3-II-DE-290 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.



Tóth Máté (III. Természetvédelmi mérnök BSc): Rekonstruált gyepeken végzett madárállomány felmérések Egyek-Pusztakócsan

Témavezető: Dr. Kövér László

Az egyre intenzívebb mezőgazdaság madárfajok sokaságát szorítja ki természetes élőhelyeiről. A Hortobágyi Nemzeti Park területén, és a nemzeti parkban, Egyek-pusztakócsan történt élőhely-rekonstrukció visszaadta több védett faj élőhelyét. Kutatásom során a gyeprekonstrukciók hatását vizsgáltam a madárvilág szempontjából. Az ilyen jellegű természetvédelmi projektek kiemelkedő fontosságúak a madárvilág megőrzésében, valamint támpontot adnak a jövőben természetvédelmi tevékenységek számára.

Konkoly Enikő Bianka (II. Geográfus MSc): Az Interreg interregionális együttműködési programok vizsgálata geoinformatikai módszerekkel a 2014-2020 közötti költségvetési ciklusban

Témavezető: Dr. Túri Zoltán Krisztián - Szilágyiné Dr. Czimre Klára

A kutatás során megvizsgáltam, melyek azok az országok, amelyek a legnagyobb szerepet vállalták az együttműködésben, melyek preferálták a közepes aktivitást, illetve mely országok nem kívántak aktívan részt venni az egész kontinenst behálózó programban. Ezek alapján kirajzolódott tendenciákat vizsgáltam és tematikus térképeken mutatom be az eredményeket.

Batta Gergő Péter (I. Alkalmazott matematikus MSc): Diofantikus halmazok

Témavezetők: Dr. Bérczes Attila - Dr. Szikszai Márton

Legyen $k \geq 2$ egész szám. Különböző nem nulla racionális számok egy $\{a_1, a_2, \dots, a_n\}$ halmazát k -adik hatvány racionális Diofantikus n -esnek nevezzük, ha bármely $i \leq j$ esetén $a_i a_j + 1 = r_{ij}^k$ teljesül valamely $r_{ij} \in \mathbb{Q}$. Természetes kérdés, hogy mennyi eleme lehet egy ilyen halmaznak. Előadásomban tetszőleges $\{a_1, a_2\}$ pár által indukált algebrai görbét vizsgálva, számos klasszikus eredmény átfogalmazását, valamint további nyitott problémák új szemszögből történő vizsgálatát mutatom be.

11:30 Kultúratudományi szekció

Levezető elnök: Tóthné Dr. Espák Gabriella

Takács Gergő (III. Angol-Történelem osztatlan tanári szak): Revisiting Ovid's *Metamorphoses*: A Turn-of-the-century Reinterpretation of Galatea's Birth in Auguste Villiers de l'isle Adam's *Tomorrow's Eve*

Témavezető: Prof. Dr. Bényei Tamás

This presentation focuses on a Victorian revisitatio of an Ovidian myth, namely the myth of Pygmalion. Auguste Villiers de l'isle Adam in his turn-of-the-century book not only coined the term android, but also contributed to the list of Ovidian retellings. In this presentation, I shall argue that this novel, often read as an extension of the Pygmalion narrative by contemporary feminist criticism, can be interpreted as an instance of the objectification of female characters.

Püski Mónika (III. Angol-Magyar osztatlan tanári szak): Az én és a mi: Narrációs technikák jelentésteremtő szerepe Nádas Péter A Biblia című művében

Témavezető: Dr. Balajthy Ágnes

Különösen nagy szerephez jut a narráció technikája Nádas Péter A Biblia című elbeszélésben, hisz a főszereplő Till Gyuri gyermeki perspektivikus én-elbeszélése, illetve „mi-elbeszélése” váltakozik folytonos reflexióival melyek az őt körülvevő környezetre irányulnak. A mű annak ellenére, hogy az életmű egyik alapköve, meglepően kis recepcióval rendelkezik s ehhez szeretnék hozzájárulni munkámmal, melyben az elbeszélés narrációs technikáit figyelem meg.

Németh Szilvia (II. Német nyelv, irodalom és kultúra MA): Három gyászhoz kapcsolódó dal nyelvészeti vizsgálata / Linguistische Analyse dreier Lieder über Trauer

Témavezető: Dr. Tóth Máté

Jelen előadás három német nyelvű dalszöveg példáján keresztül tárgyalja a gyász kérdéskörét. Egyrészt bemutatásra kerül a gyász fogalma, másrészt viszont a hangsúly kiváltképpen a kiválasztott dalszövegek nyelvészeti szempontból történő vizsgálatára, tehát a bennük megjelenő nyelvi jelenségek és kifejezésmódok feltárására koncentrálódik, amelyek a gyász, ill. a gyász feldolgozásának kifejezésére szolgálnak.

In diesem Vortrag wird der Themenbereich 'Trauer' anhand von drei deutschsprachigen Liedern behandelt. Einerseits wird dargestellt, was man unter dem Begriff 'Trauer' versteht, andererseits wird aber vor allem Wert auf die linguistische Analyse der ausgewählten Liedtexte, d.h. auf die sprachlichen Phänomene und Ausdrucksformen gelegt, die zum Ausdruck der Trauer bzw. Trauerarbeit dienen.

Kerékgyártó Zsolt Tamás (II. Amerikanisztika MA): The RCEP and free trade agreements in the Asia-Pacific Region

Témavezető: Tóthné Dr. Espák Gabriella

Az RCEP-t, Regional Comprehensive Economic Partnership, megegyezést nagy figyelem övezte a tárgyalások megkezdésétől, 2012, az aláírás évéig, ami 2020 volt. Az egyezmény pedig 2022 január 1-én lépett hatályba. Ez a gazdasági tömörülés 15 ázsiai-csendes-óceáni országot foglal magába, India kivételével. A munkámban az egyezmény előkészületeitől kezdve Ausztrália aláírásáig végig követem a legfontosabb állomásokat, valamint kitérek a résztvevő legfőbb országok gazdasági erejére is, valamint bemutatom Ausztrália identitáspolitikai, kultúrapolitikai változásait és dilemmáit.

* * *







Hatvani István Szakkollégium

Debreceni Egyetem

Köszönjük
a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottságának
támogatását



**DEBRECENI
EGYETEM**



**Hatvani István
Szakkollégium**

Debreceni Egyetem

Debreceni Egyetem Hatvani István Szakkollégium
4032 Debrecen, Egyetem tér 1.; 4002 Debrecen Pf. 400.

www.hatvaniszakkoli.hu

hatvani@unideb.hu